

Stanovisko európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1073/1999 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) a ktorým sa zrušuje nariadenie (Euratom) č. 1074/1999

(2011/C 279/02)

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV,

údajov [ďalej len „nariadenie (ES) č. 45/2001“]. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta výslovný odkaz na túto konzultáciu v preambule návrhu.

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 16,

3. Cieľom návrhu je zmeniť a doplniť články 1 až 14 a vypustiť článok 15 nariadenia (ES) č. 1073/1999. Očakáva sa, že nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 z 25. mája 1999 o vyšetrovaniach Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) sa zruší.

so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä na jej články 7 a 8,

4. Predtým ⁽³⁾, pred prijatím návrhu dala Komisia európskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov možnosť poskytnúť neformálne pripomienky. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta otvorenosť procesu, ktorá pomohla zlepšiť text návrhu z hľadiska ochrany údajov už v skorej fáze. Niektoré pripomienky sa v návrhu skutočne zohľadnili.

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov ⁽¹⁾,

5. Tento nový text je výsledkom dlhého procesu preskúmania. Komisia v roku 2006 predložila návrh na zmenu a doplnenie nariadenia (ES) č. 1073/1999. Legislatívny návrh bol zameraný na „dosiahnutie lepšej prevádzkovej efektivity a skvalitnenie správy a riadenia Úradu“.

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 28 ods. 2,

PRIJAL TOTO STANOVISKO:

1. ÚVOD

1. Komisia 17. marca 2011 prijala návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1073/1999 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) a ktorým sa zrušuje nariadenie (Euratom) č. 1074/1999 (ďalej len „návrh“).

6. O tomto predchádzajúcom návrhu diskutovala Rada aj Európsky parlament v rámci spolurozhodovacieho postupu. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov vydal v apríli 2007 svoje stanovisko vrátane mnohých pripomienok zameraných na to, aby sa dosiahla väčšia súdržnosť textu návrhu s pravidlami ochrany údajov stanovenými v nariadení (ES) č. 45/2001 ⁽⁴⁾. Parlament prijal uznesenie 20. novembra 2008 ⁽⁵⁾ v prvom čítaní vrátane približne sto zmien a doplnení návrhu.

1.1. Konzultácia s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov

2. Rada zaslala návrh európskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov 8. apríla 2011. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov (EDSP) chápe toto oznámenie ako žiadosť o poskytnutie poradenstva inštitúciami a orgánom Spoločenstva v zmysle článku 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto

7. Na žiadosť českého predsedníctva Rady (od januára do júna 2009) Komisia v júli 2010 predložila Európskemu parlamentu a Rade aktualizovaný diskusný dokument o reforme

⁽³⁾ V januári 2011.

⁽⁴⁾ Stanovisko európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1073/1999 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), Ú. v. EÚ C 91, 26.4.2007, s. 1.

⁽⁵⁾ Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 20. novembra 2008 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1073/1999 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), P6_TA-PROV(2008) 553.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

úradu. Európsky parlament v októbri 2010 diskusný dokument uvítal a požiadal Komisiu, aby obnovila legislatívny postup. Rada 6. decembra 2010 prijala závery o diskusnom dokumente, ktorý predložila Komisia. Dozorný výbor úradu OLAF prispel do diskusie svojimi stanoviskami k diskusnému dokumentu a k dodržiavaniu základných práv a procesných záruk vo vyšetrovaniach úradom OLAF. Komisia následne predložila nový návrh.

1.2. Význam návrhu a odporúčania európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov

8. Návrh obsahuje ustanovenia, ktoré majú výrazný vplyv na práva jednotlivcov. OLAF bude pokračovať v zbere a ďalšom spracovaní citlivých údajov týkajúcich sa podozrení z trestných činov, trestných činov a usvedčení z trestných činov, ako aj informácií, ktoré by slúžili na vylúčenie jednotlivcov z práva, výhody alebo zmluvy, pokiaľ takéto informácie predstavujú osobitné riziko pre práva a slobody dotknutých osôb. Základné právo na ochranu osobných údajov je nielen relevantné samo osebe, ale je aj pevne spojené s ďalšími základnými právami, napríklad s právom na nediskrimináciu a právom na spravodlivý proces vrátane práva na obhajobu v rámci vyšetrovania úradu OLAF. Rešpektovanie práva na spravodlivý proces má vplyv na platnosť dôkazov a OLAF by ho mal považovať za prioritu pre posilnenie svojej zodpovednosti. Preto je nevyhnutné zabezpečiť, aby sa pri vykonávaní jeho vyšetrovaní riadne zaručili základné práva vrátane práv na ochranu údajov a súkromia osôb, ktoré sú súčasťou základných práv.

1.3. Hlavné prvky návrhu

9. Uvedený cieľ návrhu spočíva vo zvýšení účinnosti, efektívnosti a zodpovednosti úradu OLAF a zároveň v zaručení jeho nezávislosti vo vyšetrovaní. Tento cieľ by sa dosiahol najmä: i) zvýšením spolupráce a výmeny informácií s ostatnými inštitúciami, úradmi, orgánmi a agentúrami EÚ, ako aj s členskými štátmi; ii) doladením prístupu *de minimis*⁽⁶⁾ k vyšetrovaniam; iii) posilnením procesných záruk osôb, ktoré úrad OLAF vyšetruje; iv) vrátane možnosti úradu OLAF uzatvárať administratívne dojednania na zjednodušenie výmeny informácií s Európolom, Eurojustom, príslušnými orgánmi tretích krajín, ako aj medzinárodnými organizáciami a v) ujasnením monitorovacej úlohy dozorného výboru.
10. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov podporuje ciele navrhovaných zmien a doplnení a v tomto ohľade návrh víta. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov osobitne oceňuje zavedenie nového článku 7a, ktorý je venovaný procesným zárukám priznaným jednotlivcom. Pokiaľ ide o práva jednotlivcov na ochranu ich osobných údajov a súkromia, európsky dozorný úradník pre ochranu údajov sa nazdáva, že návrh z celkového pohľadu obsahuje zlepšenie vzhľadom na súčasnú situáciu. Európsky dozorný

úradník pre ochranu údajov víta najmä rýchle uznanie významu práv dotknutých osôb v súlade s článkami 11 a 12 nariadenia (ES) č. 45/2001 (7).

11. Napriek celkovému pozitívnemu dojmu sa však európsky dozorný úradník pre ochranu údajov domnieva, že z pohľadu ochrany osobných údajov by sa návrh mohol ešte zlepšiť bez toho, aby sa ohrozilo dosiahnutie cieľov, ktoré sleduje. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov vyjadruje obavu najmä z toho, že pre nedostatočnú súdržnosť v určitých aspektoch by sa návrh mohol vykladať ako *lex specialis*, ktorým sa upravuje spracovanie osobných údajov zozbieraných v rámci vyšetrovaní úradu OLAF a ktorý by mal prednosť pred uplatňovaním všeobecného rámca ochrany údajov, ktorý sa nachádza v nariadení (ES) č. 45/2001. Preto existuje riziko, že normy ochrany údajov uvedené v návrhu by sa mohli vykladať *ex contrario* ako nižšie než normy, ktoré obsahuje nariadenie, pričom samotný návrh, ani dôvodová správa neobsahujú zjavné zdôvodnenie tejto skutočnosti.
12. S cieľom zabrániť takémuto výsledku nasledujúce oddiely poskytujú analýzu návrhu, ktorá na jednej strane opisuje jeho nedostatky a na druhej strane navrhuje konkrétne spôsoby, ako ich zlepšiť. Rozsah tejto analýzy sa obmedzuje na ustanovenia, ktoré majú priamy vplyv na ochranu osobných údajov, najmä článok 1 odseky 8, 9, 10, 11 a 12, na základe ktorých sa vkladajú alebo menia a dopĺňajú články 7a, 7b, 8, 9, 10 a 10a.

2. ANALÝZA NÁVRHU

2.1. Všeobecný kontext

13. Úrad OLAF bol zriadený v roku 1999⁽⁸⁾ na ochranu finančných záujmov EÚ a peňazí daňových poplatníkov pred podvodmi, korupciou a akoukoľvek inou nezákonnou činnosťou. Úrad je pripojený ku Komisii, ale je od nej nezávislý. Úrad OLAF vykonáva vyšetrovania, ktoré môžu byť externé⁽⁹⁾ (najmä vyšetrovania, ktoré sa môžu uskutočňovať v členských štátoch alebo v tretích krajinách) a interné⁽¹⁰⁾ (vyšetrovania v rámci inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr EÚ) s cieľom bojovať proti podvodom a protizákonnej činnosti, ktorá by mohla poškodiť finančné záujmy Európskej únie.
14. Úrad OLAF ďalej môže i) postúpiť vnútroštátnym príslušným orgánom informácie odhalené počas svojich

(7) Pozri návrh, nový článok 7 písm. a) a článok 8 ods. 4.

(8) Rozhodnutie Komisie 1999/352/ES z 28. apríla 1999, ktorým sa zriaďuje Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF), Ú. v. ES L 136, 31.5.1999, s. 20. Pozri aj nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 z 25. mája 1999 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), Ú. v. ES L 136, 31.5.1999, s. 1.

(9) Pozri článok 3 nariadenia (ES) č. 1073/1999.

(10) Pozri články 1 a 4 nariadenia (ES) č. 1073/1999.

(6) To znamená, že úrad OLAF by mal definovať vyšetrovacie priority a sústrediť sa na nich, aby účinne využíval svoje zdroje.

externých vyšetrovaní; ii) postúpiť vnútroštátnym justičným orgánom informácie zistené počas interných vyšetrovaní vecí, ktorých výsledkom má byť trestné konanie, a iii) postúpiť príslušnej inštitúcii, orgánu, úradu alebo agentúre informácie získané počas interných vyšetrovaní ⁽¹¹⁾.

15. Úrad OLAF tiež môže úzko spolupracovať s Eurojustom ⁽¹²⁾ a Europolom ⁽¹³⁾ pri plnení si svojej štatutárnej povinnosti bojovať proti podvodom, korupcii a akýmkoľvek iným činnostiam, ktoré by mohli ovplyvniť finančný záujem Únie. V tejto súvislosti si Europol ⁽¹⁴⁾ a Eurojust ⁽¹⁵⁾ môžu s úradom OLAF vymieňať operatívne, strategické alebo technické informácie vrátane osobných údajov.
16. Na základe nariadenia (ES) č. 1073/1999 môže úrad OLAF vyšetrovať aj v tretích krajinách v súlade s jednotlivými platnými dohodami o spolupráci medzi Európskou úniou a týmito tretími krajinami. Podvodné činnosti poškodzujúce rozpočet únie sa môžu uskutočňovať aj mimo územia Európskej únie, napríklad v súvislosti so zahraničnou

⁽¹¹⁾ Pozri článok 10 nariadenia (ES) č. 1073/1999.

⁽¹²⁾ Eurojust bol zriadený rozhodnutím Rady 2002/187/SVV (následne zmeneným a doplneným rozhodnutím Rady 2003/659/SVV a rozhodnutím Rady 2009/426/SVV zo 16. decembra 2008 o posilnení Eurojustu) ako orgán Európskej únie s právnou subjektivitou s cieľom stimulovať a zlepšovať koordináciu a spoluprácu medzi príslušnými justičnými orgánmi členských štátov. Najmä v článku 26 ods. 4 tohto rozhodnutia sa stanovilo, že „OLAF môže prispievať k činnosti Eurojustu v rámci koordinácie postupov vyšetrovaní a trestných stíhaní, ktoré sa týkajú ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev, a to buď na podnet Eurojustu, alebo na žiadosť OLAF-u, ak príslušné dotknuté vnútroštátne orgány nenamietajú proti takejto účasti“. V roku 2008 Eurojust a OLAF uzatvorili administratívnu dohodu (Praktickú dohodu o mechanizmoch spolupráce medzi Eurojustom a Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) z 24. septembra 2008), ktorá je zameraná na rozšírenie spolupráce medzi týmito dvoma subjektmi a zhrňa osobitné ustanovenie o prenose osobných údajov.

⁽¹³⁾ Europol je Európsky policajný úrad, ktorého cieľom je zlepšiť efektívnosť a spoluprácu príslušných orgánov v členských štátoch pri prevencii a boji proti terorizmu, nedovolenému obchodovaniu s omamnými látkami a iným závažným formám organizovanej trestnej činnosti. V článku 22 rozhodnutia Rady zo 6. apríla 2009 o zriadení Európskeho policajného úradu (Europolu) (2009/371/SVV) sa stanovuje, že „Ak je to dôležité pre vykonávanie jeho úloh, Europol môže nadviazať a udržiavať spoluprácu s (...) úradom OLAF“. V uvedenom článku sa ďalej stanovuje, že Europol pred nadobudnutím platnosti dohôd alebo pracovných dohôd s rôznymi subjektmi EÚ, s ktorými je vyzvaný spolupracovať, môže „priamo od subjektov (...) prijímať a využívať informácie vrátane osobných údajov, pokiaľ je to potrebné na legitímne plnenie jeho úloh, a (...) môže tieto informácie vrátane osobných údajov prenášať priamo takýmto subjektom, pokiaľ je to nevyhnutné na legitímne plnenie úloh prijímateľa.“

⁽¹⁴⁾ Pozri článok 22 rozhodnutia Rady zo 6. apríla 2009 o zriadení Európskeho policajného úradu (Europol) (2009/371/SVV), Ú. v. EÚ L 121, 15.5.2009, s. 37.

⁽¹⁵⁾ Pozri článok 1 ods. 26 rozhodnutia Rady 2009/426/SVV zo 16. decembra 2008 o posilnení Eurojustu a o zmene a doplnení rozhodnutia Rady 2002/187/SVV.

pomocou, ktorú Európska únia poskytuje rozvojovým krajinám, kandidátskym krajinám alebo iným prijímajúcim krajinám, alebo v súvislosti s porušením colných právnych predpisov. S cieľom účinne odhaľovať a riešiť tieto porušenia preto úrad OLAF musí vykonávať inšpekcie a kontroly na mieste aj v tretích krajinách. Na ilustráciu významu medzinárodnej spolupráce, a teda aj výmeny údajov, uvádzame, že Európska únia má v súčasnosti viac ako 50 dohôd o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach vrátane veľkých obchodných partnerov, ako sú Čína, Spojené štáty americké, Japonsko, Turecko, Ruská federácia a India.

17. Vykonávanie nariadenia (ES) č. 45/2001 v rámci činností úradu OLAF bolo v posledných rokoch cieľom viacerých zásahov európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov. Pokiaľ ide o zameranie návrhu (vyšetrovania úradu OLAF), treba upozorniť na stanovisko z 23. júna 2006 k oznámeniu predbežnej kontroly interných vyšetrovaní úradu OLAF ⁽¹⁶⁾, stanovisko zo 4. októbra 2007 k piatim oznámeniam predbežnej kontroly externých vyšetrovaní ⁽¹⁷⁾ a stanovisko z 19. júla 2007 k oznámeniu predbežnej kontroly pravidelného monitorovania vykonávania vyšetrovateľskej funkcie ⁽¹⁸⁾, ktoré sa týka činností dozorného výboru.

2.2. Súkromie a posúdenie vplyvu

18. V návrhu ani v pripojenej dôvodovej správe sa neuvádza vplyv návrhu na pravidlá ochrany údajov. Neuvádza sa ani odkaz na posúdenie vplyvu na ochranu súkromia a údajov. Vysvetlenie riešenia vplyvu na ochranu údajov by určite zvýšilo transparentnosť celkového posúdenia návrhu. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov je prekvapený, že v dôvodovej správe úplne chýba kapitola s názvom Výsledky konzultácií so zainteresovanými stranami a posúdenie vplyvu.

2.3. Uplatňovanie nariadenia (ES) č. 45/2001

19. Ako sa uvádza v predchádzajúcom stanovisku k návrhu z roku 2006 ⁽¹⁹⁾, európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta, že sa v návrhu uznalo, že nariadenie (ES) č. 45/2001 sa uplatňuje na všetky činnosti spracovania

⁽¹⁶⁾ Vec 2005-418 dostupná na adrese <http://www.edps.europa.eu>

⁽¹⁷⁾ Veci 2007-47, 2007-48, 2007-49, 2007-50, 2007-72 dostupné na adrese <http://www.edps.europa.eu>

⁽¹⁸⁾ Vec 2007-73 dostupná na adrese <http://www.edps.europa.eu>

⁽¹⁹⁾ Stanovisko európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1073/1999 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), Ú. v. EÚ C 91, 26.4.2007, s. 1.

údajov vykonávané úradom OLAF. Najmä v novej formulácii článku 8 ods. 4 ⁽²⁰⁾ sa jasne uvádza úloha nariadenia v súvislosti s rôznymi činnosťami úradu OLAF. Tento článok je aktualizáciou textu nariadenia (ES) č. 1073/1999, v ktorom sa uvádzala iba smernica 95/46/EHS ako odkaz na povinnosti týkajúce sa ochrany údajov.

20. V poslednej vete článku 8 ods. 4 sa zavádza vykonávanie požiadavky vymenovať úradníka pre ochranu údajov: „Úrad menuje v súlade s článkom 24 nariadenia (ES) č. 45/2001 úradníka pre ochranu údajov“.
21. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov však vyjadruje znepokojenie nad tým, že vykonávanie noriem týkajúcich sa ochrany údajov v navrhovanom texte nie je úplne v súlade s požiadavkami nariadenia, z čoho by mohli vzniknúť obavy o jeho súdržnosť. Toto hľadisko bude podrobené dôkladnej analýze ďalej v texte stanoviska.

3. OSOBNÉ PRIPOMIENKY

3.1. Úrad OLAF a rešpektovanie základných práv vrátane zásad ochrany údajov

22. Vyšetrenia úradu OLAF môžu mať vážny vplyv na základné práva jednotlivcov. Ako naznačuje rozsudok Súdneho dvora vo veci *Kadi* ⁽²¹⁾, tieto práva sú chránené právnym poriadkom Spoločenstva. Presnejšie, v rozsudku vo veci *Schecke* ⁽²²⁾ Súdny dvor odkazuje na Chartu základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) ⁽²³⁾, najmä na jej články 8 a 52, a zdôrazňuje, že akékoľvek obmedzenie práva na ochranu osobných údajov je možné zdôvodniť,

⁽²⁰⁾ „Úrad spracováva iba tie osobné údaje, ktoré sú potrebné na plnenie jeho úloh v zmysle tohto nariadenia. Takéto spracovanie osobných údajov sa uskutočňuje v súlade s nariadením (ES) č. 45/2001 vrátane poskytovania relevantných informácií dotknutej osobe, ktoré sa požaduje v článkoch 11 a 12 uvedeného nariadenia. Takéto informácie nesmú byť oznámené iným osobám, ako sú osoby v rámci orgánov Únie alebo v členských štátoch, výkon povinností ktorých si vyžaduje znalosť týchto informácií, a takisto nesmú byť použité na iné účely, ako je zabránenie podvodom, korupcii alebo akejkoľvek inej nezákonnej činnosti. (...)“.

⁽²¹⁾ Rozsudok z 3. septembra 2008 v spojených veciach C-402/05 P a C-415/05 P, *Kadi* proti Rade Európskej únie a Komisii Európskych spoločenstiev, ods. 283: „(...) Základné práva tvoria neoddeliteľnú súčasť všeobecných právnych zásad, ktorých dodržiavanie zabezpečuje Súdny dvor. Na tieto účely sa Súdny dvor inšpiruje ústavnými tradíciami spoločnými pre členské štáty, ako aj usmerneniami, ktoré vyplývajú z medzinárodných nástrojov ochrany ľudských práv, na ktorých tvorbe členské štáty spolupracovali alebo ku ktorým pristúpili. Zvláštny význam prináleží v tejto súvislosti EDLP.“ Pozri aj ods. 304.

⁽²²⁾ Rozsudok z 9. novembra 2010 v spojených veciach C-92/09 a C-93/09, *Volker und Markus Schecke*, odsek 44 a nasledujúce.

⁽²³⁾ Po tom, ako nadobudla platnosť Lisabonská zmluva, je EDLP uplatniteľný vo všetkých oblastiach činnosti Európskej únie.

iba ak je stanovené zákonom, ak rešpektuje podstatu práva a ak podlieha zásade proporcionality a splňa ciele všeobecného záujmu Európskej únie. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov kladie veľký dôraz na dodržiavanie základných práv v oblasti činnosti úradu OLAF.

23. V odôvodnení č. 13 návrhu sa objasňuje, že základné práva osôb, ktorých sa týka vyšetrovanie, by sa mali rešpektovať vždy, a najmä vtedy, ak sa poskytujú informácie o prebiehajúcom vyšetrovaní. V tomto odôvodnení sa následne zdôrazňuje potreba rešpektovať dôvernú výšetrenia, legitímne práva príslušných osôb, vnútroštátne ustanovenia týkajúce sa súdneho konania a nakoniec aj právne predpisy Únie o ochrane údajov. Stanovuje sa, že výmena informácií by sa mala riadiť zásadou proporcionality a zásadou „vedieť len to potrebné“.
24. Zdá sa, že v tomto odôvodnení sa zavádza obmedzenie uplatniteľnosti základných práv osobnou pôsobnosťou (obmedzenie na osoby, ktorých sa vyšetrovanie týka) aj vecnou pôsobnosťou (obmedzenie na výmenu informácií). To by mohlo viesť k nesprávnemu výkladu textu, podľa ktorého by sa základné práva v oblasti činnosti úradu OLAF uplatňovali „reštriktívnym“ spôsobom ⁽²⁴⁾.

25. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov preto navrhuje zmeniť text odôvodnenia s cieľom predísť možnému nesprávnemu výkladu: v odôvodnení sa uvádza, že základné práva „osôb, ktorých sa vyšetrovanie týka“, by sa mali vždy rešpektovať. Keďže úrad OLAF sa nezaobrá iba osobami, ktorých sa vyšetrovanie týka („podozrivými“), ale aj informantmi (osobami, ktoré poskytujú informácie o fakte možného alebo skutočného prípadu), informátormi ⁽²⁵⁾ (osobami v rámci inštitúcií EÚ, ktoré úradu OLAF oznamujú fakty týkajúce sa možného alebo skutočného prípadu) a svedkami, v tomto ustanovení by sa mali širšie definovať kategórie „osôb“, ktorým základné práva prislúchajú.

26. Odôvodnenie č. 13 sa ďalej vzťahuje na rešpektovanie základných práv najmä v súvislosti s „výmenou informácií“. V odôvodnení sa popri základných právach a dôvernosti uvádza, že „s informáciami postúpenými alebo získanými počas vyšetrovaní by sa malo nakladať v súlade s právnymi predpismi Únie o ochrane údajov“. Umiestnenie tejto vety by mohlo byť mátaže, a preto by sa mala umiestniť do samostatného odôvodnenia s cieľom ujasniť, že dodržiavanie právnych predpisov o ochrane osobných údajov je oddelené a samostatné a netýka sa iba výmeny informácií.

⁽²⁴⁾ Pozri aj odsek 36 uvedený nižšie.

⁽²⁵⁾ Pozri stanovisko k oznámeniu predbežnej kontroly od úradníka pre ochranu údajov Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) o interných vyšetrovaniach úradu OLAF z 23. júna 2006, vec 2005/0418, dostupné na adrese <http://www.edps.europa.eu>

27. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta skutočnosť, že článok 7a je osobitne venovaný procesným zárukám počas vyšetrovaní. Toto nové ustanovenie je v súlade s uvedeným účelom návrhu posilniť zodpovednosť úradu OLAF. Tento článok obsahuje aj odkaz na chartu, ktorá zahŕňa ustanovenia relevantné pre vyšetrovania úradu OLAF, konkrétne článok 8 („Ochrana osobných údajov“) a celú hlavu VI („Spravodlivosť“).
28. V článku 7a ods. 1 návrhu sa vyžaduje, aby úrad hľadal dôkazy v prospech a proti príslušnej osobe, a pripomína sa v ňom povinnosť vykonávať vyšetrovania objektívne a nestranné. Tieto zásady majú pozitívny vplyv na zásadu „kvality údajov“⁽²⁶⁾ zavedenú v článku 4 nariadenia (ES) č. 45/2001, keďže toto kritérium vyžaduje, aby boli údaje presné, zodpovedali objektívnej realite, boli úplné a aktuálne. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov z tohto dôvodu víta vloženie tohto odseku.
- Právo na prístup k informáciám a ich opravu*
29. Nasledovné odseky článku 7a sa týkajú jednotlivých krokov vyšetrovaní úradu OLAF. Tieto kroky možno zhrnúť takto: i) vypočúvania svedkov alebo príslušných osôb (článok 7a ods. 2); ii) osoba, o ktorej sa zistí, že sa jej vyšetrovania týkajú (odsek 7a ods. 3); iii) závery vyšetrovania odkazujúce na meno osoby (odsek 7a ods. 4).
30. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov poznamenáva, že povinnosť poskytnúť informácie podľa článkov 11 a 12 nariadenia (ES) č. 45/2001 sa uvádza (iba) v súvislosti s krokom iii) uvedeným vyššie. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov vyjadruje spokojnosť s tým, že sa do návrhu začlenili jeho odporúčania, ktoré poskytol vo svojom legislatívnom stanovisku z roku 2006⁽²⁷⁾.
31. Takéto selektívne uvedenie práv dotknutej osoby v súvislosti s jednou procesnou fázou sa však môže vykladať takým spôsobom, že tie isté informácie by sa nemali poskytnúť dotknutej osobe (svedkovi alebo príslušnej osobe), ak je predvolaná na vypočúvanie alebo ak je zamestnanec informovaný o tom, že sa jej vyšetrovanie môže týkať. Z dôvodov právnej istoty preto európsky dozorný úradník pre ochranu údajov navrhuje, aby sa vložil odkaz na príslušné články v súvislosti so všetkými tromi situáciami v bodoch i), ii) a iii) uvedených vyššie. Keď sa však informácie týkajúce sa článku 11 alebo článku 12 nariadenia (ES) č. 45/2001 poskytnú dotknutej osobe, nebude potrebné poskytnúť tie isté informácie v nasledujúcich krokoch.
32. V texte sa ďalej neuvádza špecifikácia týkajúca sa práv dotknutých osôb na prístup a opravu údajov podľa článkov 13 a 14 nariadenia (ES) č. 45/2001. Tieto práva sú chránené článkom 8 ods. 2 charty, a preto majú osobitnú prednosť v rámci práv dotknutej osoby. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov už požiadal⁽²⁸⁾ o vloženie jasnejšej špecifikácie práv dotknutej osoby na prístup k informáciám a ich opravu s cieľom zabrániť riziku, že sa text bude vykladať tak, ako keby sa ním zavádzal špeciálny systém ochrany údajov „nižšieho štandardu“ pre osoby, ktorých sa týkajú vyšetrovania úradu OLAF. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov ľutuje, že tieto aspekty sa v návrhu neriešia.
33. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov by chcel zároveň vyzdvihnúť možnosť obmedziť práva na prístup k informáciám a ich opravu v osobitných prípadoch, ako sa stanovuje v článku 20 nariadenia (ES) č. 45/2001. Dodržiavanie pravidiel ochrany údajov úradom OLAF preto môže koexistovať s nevyhnutnosťou zachovať dôvernosť jeho vyšetrovaní. Tento aspekt sa hlbšie rozoberie v nasledujúcich odsekoch.
- Dôvernosť vyšetrovania a práva dotknutej osoby*
34. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov v rámci všeobecnej poznámky uznáva, že vyšetrovacia úloha úradu OLAF vyžaduje schopnosť chrániť dôvernosť jeho vyšetrovaní s cieľom efektívne riešiť podvodné a nedovolené činnosti, ktorý má sledovať. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov však zdôrazňuje, že táto schopnosť má vplyv na určité práva dotknutých osôb a že nariadením (ES) č. 45/2001 sa stanovujú osobitné podmienky, za akých je možné tieto práva v tejto súvislosti obmedziť (článok 20).
35. Podľa článku 20 nariadenia (ES) č. 45/2001 práva stanovené v článkoch 4 (kvalita údajov) a 11 až 17 (informácie, ktoré sa majú poskytnúť, právo na prístup, opravu, blokovanie, vymazanie, právo dostať oznámenie určené tretím stranám) je možné obmedziť, ak je to nevyhnutné, okrem iného pre zabezpečenie: „a) prevencie, vyšetrovania, objasňovania a stíhania trestných činov“ alebo „b) hospodárskych a finančných záujmov členských štátov alebo Európskych spoločenstiev“ a „e) monitorovacej, inšpekčnej (...) úlohy spojenej s výkonom úradných právomocí v prípadoch uvedených vyššie v písmenách a) a b)“. V tom istom článku sa stanovuje, že základné dôvody uplatnenia obmedzenia by sa mali oznámiť dotknutej osobe a dotknutá osoba by mala byť upozornená na možnosť obrátiť sa na európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov (článok 20 ods. 3). V článku 20 ods. 5 sa ďalej stanovuje, že takéto oznámenie sa môže odložiť, pokiaľ by sa poskytnutím informácií dotknutej osobe zrušil účinok uplatneného obmedzenia.

⁽²⁶⁾ Porovnaj poznámku pod čiarou 25.

⁽²⁷⁾ Stanovisko európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1073/1999 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), Ú. v. EÚ C 91, 26.4.2007, s. 1 ods. 14 a nasledujúce.

⁽²⁸⁾ V jeho stanovisku z roku 2006, pozri poznámku pod čiarou č. 19 uvedenú vyššie.

36. V texte návrhu sa v podstate zavádzajú výnimky z práv dotknutých osôb z dôvodov dôverylosti vyšetrovaní. V článku 7 písm. a) bod 4 sa stanovuje, že „Bez toho, aby boli dotknuté závery článku 4 ods. 6 a článku 6 ods. 5“⁽²⁹⁾, po ukončení vyšetrovania nemožno dotknutú osobu menovite uvádzať bez toho, aby táto osoba dostala možnosť písomne alebo počas výsluchu (...) pripomenovať skutočnosti, ktoré sa jej týkajú, a bez toho, aby získala informácie požadované v článkoch 11 a 12 nariadenia (ES) č. 45/2001. Zdá sa, že z textu vyplýva, že v prípadoch stanovených v článku 4 ods. 6 a článku 6 ods. 5 by mohlo byť právo dotknutej osoby na vypočutie a na informácie obmedzené.
37. V návrhu sa ďalej stanovuje, že ak je potrebné zachovať dôverynosť vyšetrovaní a v prípadoch, ktoré zahŕňajú použitie vyšetrovaní spadajúcich do právomoci súdneho orgánu členského štátu, generálny riaditeľ úradu OLAF môže rozhodnúť o odklade možnosti osoby vyjadriť svoj názor. V texte sa bližšie neurčuje, či by sa v tejto súvislosti mali odložiť aj informácie požadované na základe článkov 11 a 12 nariadenia (ES) č. 45/2001.
38. Znenie uvedeného textu je nejasné. Po prvé, spojenie medzi možnými obmedzeniami práv vyšetrovanej osoby v súvislosti so závermi spojenými s jej menom a druhom informácií, ktoré by mal úrad OLAF oznámiť príslušnému subjektu EÚ v konkrétnom vyšetrovaní, nie je vôbec jasné. Po druhé, nie je jasné, ktoré kategórie práv dotknutej osoby podliehajú potenciálnemu obmedzeniu. Po tretie, do tohto článku sa nevložíla potrebná záruka článku 20 ods. 3 nariadenia (ES) č. 45/2001.
39. V dôsledku toho by v niektorých prípadoch jednotlivci mohli čeliť záverom z vyšetrovania bez toho, aby boli upozornení na to, že sú predmetom vyšetrovania, a bez toho, aby dostali informácie týkajúce sa dôvodov obmedzenia ich práva na vypočutie a práva na informácie podľa článku 11 a článku 12 nariadenia (ES) č. 45/2001.
40. Ak sa dodržia ustanovenia článku 20 ods. 3 a ods. 5 nariadenia (ES) č. 45/2001, takýto scenár by nebol *per se* v rozpore s nariadením. Nezdá sa však, že nevloženie jasného odkazu na články nariadenia do textu je v súlade s cieľom návrhu posilniť procesné záruky v prospech osôb, ktorých sa týkajú vyšetrovania úradu OLAF, a rozšíriť zodpovednosť úradu OLAF.
41. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov preto navrhuje, aby sa možné obmedzenie práva dotknutej osoby v zmysle článku 20 nariadenia (ES) č. 45/2001 zaviedlo explicitne. V texte by sa navyše mali uviesť procesné záruky článku 20 ods. 3, ako aj možná výnimka článku 20 ods. 5. Takýmto jasným ustanovením by sa posilnila právna istota dotknutej osoby a zodpovednosť úradu OLAF.
42. Na záver, s cieľom vytvoriť jasný súbor práv dotknutej osoby a zaviesť možné výnimky pre dôverynosť vyšetrovaní v súlade s článkom 20 nariadenia (ES) č. 45/2001 európsky dozorný úradník pre ochranu údajov navrhuje, aby sa v texte jasne uviedli tieto prvky:
- informácie, ktoré sa majú poskytnúť dotknutej osobe s cieľom dodržať právne predpisy o ochrane údajov (články 11 a 12 nariadenia (ES) č. 45/2001) v súvislosti s jednotlivými krokmi vyšetrovaní úradu OLAF⁽³⁰⁾: i) vypočúvaní (odsek 7a ods. 2); ii) poskytnutia informácií, keď sa vyšetrovanie môže týkať príslušnej osoby (článok 7a ods. 3), a iii) na konci vyšetrovania (odsek 7 a ods. 4),
 - druh informácií, ktoré by úrad OLAF mohol odložiť z dôvodov dôverylosti vyšetrovania, pričom by sa mali jasne stanoviť podmienky a kategórie dotknutých osôb, ktorých sa odklad týka,
 - informácie, ktoré by sa mali poskytnúť dotknutej osobe s cieľom dodržať právne predpisy o ochrane údajov v prípade, že sa oznámenie podľa článkov 11 alebo 12 odloží, alebo ak sú práva na prístup a opravu obmedzené [konkrétne ide o informácie podľa článku 20 ods. 3 nariadenia (ES) č. 45/2001], a to vrátane výnimky týkajúcej sa možnosti ďalej odložiť informácie podľa článku 20 ods. 5 nariadenia (ES) č. 45/2001.
- ⁽²⁹⁾ Článok 4 ods. 6 – „Interné vyšetrovania“ – znie takto: „Keď vyšetrovania odhalia, že interné vyšetrovanie by sa mohlo týkať člena alebo zamestnanca, bude o tom informovaná inštitúcia, orgán, úrad alebo agentúra, ku ktorej patrí. Vo výnimočných prípadoch, keď nie je možné zabezpečiť dôverynosť vyšetrovania, Úrad používa zodpovedajúce alternatívne informačné kanály“. Článok 6 ods. 5 – „Vyšetrovací postup“ – znie takto: „Pokiaľ sa v priebehu vyšetrovania ukáže, že by mohlo byť vhodné prijať ochranné administratívne opatrenia na ochranu finančných záujmov Únie, Úrad bezodkladne informuje dotknutú inštitúciu, orgán, úrad alebo agentúru o pokračujúcom vyšetrovaní. Poskytnuté informácie musia obsahovať tieto údaje: a) totožnosť dotknutého člena alebo zamestnanca, ako aj zhrnutie príslušných skutočností; b) každý údaj, ktorý môže inštitúciu, orgán, úradu alebo agentúre pomôcť pri rozhodovaní o vhodnosti prijatia ochranných administratívnych opatrení za účelom ochrany finančných záujmov Únie; c) akékoľvek osobitné opatrenia v záujme dôverylosti, ktoré sa odporúčajú zvlášť v prípadoch, v ktorých sa používajú vyšetrovacie opatrenia v právomoci vnútroštátneho súdneho orgánu, alebo v prípade externých vyšetrovaní v právomoci vnútroštátneho orgánu a v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami platnými pre vyšetrovania. (...)“, doplnené zdôraznenie.
- ⁽³⁰⁾ Ako sa uvádza vyššie, keď sa informácie poskytnú dotknutej osobe, nie je potrebné opakovať tie isté informácie v nasledovných krokoch.

3.2. Informačná politika

43. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov zdôrazňuje, že akékoľvek informácie o vyšetrovaniach, ktoré môže úrad OLAF zverejniť, môžu obsahovať citlivé osobné údaje, a zároveň poukazuje na to, že je nevyhnutné, aby sa každé takéto zverejnenie dôkladne vyhodnotilo. Súd prvého stupňa (v súčasnosti Všeobecný súd) vo svojom rozsudku vo veci *Nikolaou* v roku 2007⁽³¹⁾ rozhodol, že úrad OLAF porušil článok 8 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1073/1999⁽³²⁾ a nariadenie (ES) č. 45/2001 tým, že riadne nepresadil svoju povinnosť zabezpečiť ochranu osobných údajov v súvislosti s „únikom“⁽³³⁾ a zverejnením tlačovej správy⁽³⁴⁾.

44. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov preto víta zavedenie odseku 8 bod 5, v ktorom sa výslovne stanovuje, že generálny riaditeľ musí zabezpečiť, aby sa akékoľvek zverejnené informácie podávali „neutrálne, nestranné“ a v súlade so zásadami ustanovenými v článku 8 a článku 7 písm. a). Vzhľadom na pripomienky k článku 7 písm. a) uvedené vyššie v súvislosti s jeho restriktívnym prístupom k pravidlám nariadenia (ES) č. 45/2001 európsky dozorný úradník pre ochranu údajov osobitne víta odkaz v odseku 8 bod 5 na všeobecnejšie ustanovenie článku 8, z ktorého vyplýva, že akékoľvek spracovanie osobných údajov v súvislosti s informáciami pre verejnosť sa musí uskutočniť v súlade so všetkými zásadami nariadenia (ES) č. 45/2001.

3.3. Dôvernosc' identity informátorov a informantov

45. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov by chcel v súvislosti so súčasnou revíziou trvať na potrebe zaviesť osobitné ustanovenie na zaručenie dôvernosti identity informátorov a informantov. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov zdôrazňuje, že pozícia informátorov a informantov je veľmi citlivá. Osoby, ktoré poskytujú takéto informácie, by mali mať záruky, že ich identita sa zachová v tajnosti, najmä pred osobou, ktorej údajný priestupok oznamujú⁽³⁵⁾. Súčasnú záruku (oznámene Komisie SEK/2004/151/2) sa z právneho hľadiska nezdať byť dostatočné. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov konštatuje, že takéto ustanovenie by bolo v súlade so

stanoviskom pracovnej skupiny pre ochranu údajov zriadenej podľa článku 29 k systémom interného informátorstva⁽³⁶⁾.

46. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov odporúča zmeniť a doplniť súčasný návrh a zabezpečiť, aby sa zachovala dôvernosc' identity informátorov a informantov počas vyšetrovaní, pokiaľ to nie je v rozpore s vnútroštátnymi pravidlami upravujúcimi súdne konania. Osoba, ktorej sa obvinenia týkajú, by mohla byť najmä oprávnená poznať identitu informátora a/alebo informanta, aby mohla proti nim iniciovať právne postupy, ak sa dokázalo, že o nej so zlým úmyslom falošne vypovedali⁽³⁷⁾.

3.4. Prenos osobných údajov z úradu OLAF

Spolupráca s Eurojustom a Europolom

47. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta špecifikácie stanovené v odôvodnení 6 a článku 10 písm. a), a najmä zavedenie požiadavky jasného právneho základu upravujúceho spoluprácu s Eurojustom a Europolom, ktorá je v úplnom súlade s nariadením (ES) č. 45/2001. Návrh by však mal byť podrobnejší, aby odrážal rozdielne systémy ochrany údajov pre Eurojust a pre Europol.

48. V súčasnosti má úrad OLAF platnú praktickú dohodu s Eurojustom⁽³⁸⁾, v ktorej sa stanovujú podmienky, za akých sa môže realizovať prenos osobných údajov. Spolupráca medzi úradom OLAF a Eurojustom zahŕňa najmä výmenu zhrnutí prípadov, strategických a operatívnych informácií súvisiacich s prípadom, účasť na stretnutiach a vzájomnú pomoc, ktorá môže byť užitočná pre účinné a efektívne plnenie ich vlastných úloh. V praktickej dohode⁽³⁹⁾ sa definuje predovšetkým spôsob práce, tzv. *modus operandi*, pri výmene informácií vrátane osobných údajov a v niektorých prípadoch sa v nej zároveň zdôrazňujú alebo špecifikujú určité prvky existujúceho právneho rámca.

⁽³¹⁾ Vec T-259/03, *Nikolaou proti Komisii*, 12. júla 2007, Ú. v. EÚ C 247, 20.10.2007, s. 23.

⁽³²⁾ V článku sa uvádza osobitný odkaz na zákon o ochrane údajov.

⁽³³⁾ *Nikolaou*, odsek 213.

⁽³⁴⁾ *Nikolaou*, odsek 232.

⁽³⁵⁾ Význam zachovania dôvernosti identity informátora už EDPS zdôraznil v liste európskemu ombudsmanovi z 30. júla 2010 vo veci 2010-0458, ktorý je dostupný na webovej stránke EDPS (<http://www.edps.europa.eu>). Pozri aj stanoviská EDPS k predbežnej kontrole z 23. júna 2006, k interným vyšetrovaniam úradu OLAF (vec 2005-0418) a zo 4. októbra 2007 k externým vyšetrovaniam úradu OLAF (veci 2007-47, 2007-48, 2007-49, 2007-50, 2007-72).

⁽³⁶⁾ Pozri stanovisko 1/2006 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 z 1. februára 2006 o uplatňovaní pravidiel EÚ na ochranu údajov pre vnútorné systémy donášania v oblasti účtovníctva, vnútorných účtovných kontrol, otázok auditu, boja proti úplatkárstvu, bankovým a finančným trestným činom, dostupné na adrese: http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/workinggroup/index_en.htm

⁽³⁷⁾ Pozri stanovisko o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na ročný rozpočet Únie 15. apríla 2011, dostupné na adrese <http://www.edps.europa.eu>

⁽³⁸⁾ Praktická dohoda o mechanizmoch spolupráce medzi Eurojustom a Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) z 24. septembra 2008; pozri poznámku pod čiarou 12 uvedenú vyššie.

⁽³⁹⁾ Praktická dohoda medzi Eurojustom a úradom OLAF, bod 4.1.

49. Pokiaľ ide o Europol, takáto dohoda nebola s úradom OLAF uzavretá⁽⁴⁰⁾, ale rozhodnutie Europolu mu umožňuje priamo prijímať, používať a prenášať informácie vrátane osobných údajov okrem iného aj od úradu OLAF, a to aj pred uzatvorením formálnej dohody o výmene, pokiaľ je to potrebné na oprávnené plnenie úloh Europolu a úradu OLAF⁽⁴¹⁾. Výmena podlieha aj existencii dohody o dôvernosti medzi týmito dvoma subjektmi. V článku 24 rozhodnutia Europolu sa stanovujú určité záruky, ktoré by mal Europol dodržiavať v súvislosti s každým prenosom údajov, ktorý sa uskutoční pred uzatvorením formálnej dohody o výmene: „Europol je zodpovedný za zákonnosť prenosu údajov. Vedie evidenciu o každom prenose údajov v súlade s týmito predpismi a o dôvodoch ich prenosu. Prenos údajov sa uskutoční len pod podmienkou, že sa príjemca zaviazne, že údaje budú využité len na účel, na ktorý sa prenos uskutočnil“. V článku 29 toho istého rozhodnutia sa ďalej špecifikuje, kedy Europol nesie zodpovednosť za údaje prenášané tretími stranami.
50. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov výrazne podporuje uzatvorenie osobitnej dohody s Europolom o prenose údajov a skutočnosť, že ešte nebola uzatvorená, posilňuje potrebu osobitných záruk v texte návrhu. Pokiaľ ide o rozličné systémy ochrany údajov v súvislosti s prenosom osobných údajov z úradu OLAF do Eurojustu a Europolu a naopak, európsky dozorný úradník pre ochranu údajov verí, že návrhom by sa mali jasnejšie riešiť potrebné záruky a normy, ktoré by mali upravovať spoluprácu medzi úradom OLAF a týmito orgánmi a mali by sa zohľadniť v súčasných a budúcich pracovných dohodách medzi nimi.
51. S cieľom posilniť potrebu uzatvorenia administratívnej dohody by sa ustanovenie článku 10 písm. a) bod 2 malo zmeniť takto „Úrad sa dohodne na administratívnych dojednaniach (...)“. Takto by sa v ňom odrážalo podobné ustanovenie rozhodnutia Europolu⁽⁴²⁾, ktorým sa stanovuje, že Europol musí uzatvoriť dohody alebo pracovné dohody s inými inštitúciami, orgánmi a agentúrami Únie. Návrhom by sa ďalej v článku 10 písm. a) mohlo ujasniť, že ako všeobecné pravidlo by výmena osobných údajov s Eurojustom a Europolom mala byť obmedzená a nemala by prekračovať to, čo je *nevyhnutné* pre oprávnené plnenie úloh zverených úradu OLAF, Europolu a Eurojustu. V návrhu by sa ďalej mala zaviesť povinnosť úradu OLAF viesť záznamy o každom prenose údajov a o dôvodoch ich prenosu, aby sa posilnila zodpovednosť úradu OLAF, pokiaľ ide o plnenie povinností uložených nariadením (ES) č. 45/2001, ktoré sa týkajú prenosu osobných údajov.
- Spolupráca s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami*
52. V odseku 3 článku 10 písm. a) sa uvádza, že „Úrad sa v prípade potreby môže dohodnúť na administratívnych dojednaniach (aj) s príslušnými útvarmi v tretích krajinách a medzinárodných organizáciách. Úrad sa skординuje s dotknutými útvarmi Komisie a Európskej služby pre vonkajšiu činnosť“.
53. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta skutočnosť, že spolupráca úradu OLAF s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami je spojená s uzatvorením administratívnych dojednaní. V návrhu by sa však mali konkrétnejšie riešiť dôsledky týkajúce sa ochrany údajov, ktoré vyplývajú z novej výmeny údajov s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami.
54. Návrh by mal byť presnejší, pokiaľ ide o osobitné požiadavky a podmienky pre možný prenos údajov z a do tretích krajín a organizácií. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov odporúča, aby text článku 10 písm. a) bod 3 obsahoval aj toto znenie: „Pokiaľ spolupráca s medzinárodnými organizáciami a tretími krajinami zahŕňa prenos osobných údajov od úradu OLAF iným subjektom, každý takýto prenos by sa mal uskutočniť podľa kritérií článku 9 nariadenia (ES) č. 45/2001“.
- Prístup dozorného výboru k osobným údajom*
55. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta znenie článku 11 návrhu, podľa ktorého „Dozorný výbor môže okrem toho v riadne odôvodnených situáciách požiadať Úrad o dodatočné informácie o vyšetrovaniach, ale bez zasahovania do priebehu vyšetrovania.“, pretože takýmto znením sa vyjadruje zásada nevyhnutnosti v súvislosti s každým možným prenosom osobných údajov z úradu OLAF dozornému výboru.
56. Otázka prístupu dozorného výboru k osobným údajom osôb, ktoré sú súčasťou alebo môžu byť súčasťou vyšetrovaní, by sa takisto mala vyjasniť v kontexte rokovacieho poriadku, ktorý má výbor prijatý na základe nového článku 11 ods. 6. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov by ocenil, keby bol súčasťou procesu, ktorý by viedol k prijatiu rokovacieho poriadku dozorného výboru. Konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov by sa mohli vložiť aj do textu návrhu ako požiadavka prijatia rokovacieho poriadku.

⁽⁴⁰⁾ Administratívne dojednanie z 8. apríla 2004 sa obmedzuje na výmenu strategických informácií a výslovne vylučuje výmenu osobných údajov, pričom túto otázku ponecháva na ďalšiu dohodu medzi Europolom a úradom OLAF.

⁽⁴¹⁾ Rozhodnutie o zriadení Europolu, článok 22.3, poznámka pod čiarou č. 14 uvedená vyššie.

⁽⁴²⁾ Rozhodnutie Europolu, článok 22 ods. 2, pozri poznámku pod čiarou č. 14 uvedenú vyššie: „Europol uzaviera so subjektmi uvedenými v odseku 1 dohody alebo pracovné dohody“ [konkrétne s Eurojustom, úradom OLAF, Frontexom, Európskou policajnou akadémiou (EPA), ECB a EMCDDA].

4. STRATEGICKÉ PLÁNOVANIE

57. Popri všetkých osobitných bodoch uvedených vyššie by európsky dozorný úradník pre ochranu údajov rád povzbudil Komisiu, aby navrhla otvorenejší prístup úradu OLAF k systému ochrany údajov EÚ. Bola by to správna chvíľa pre úrad OLAF, aby vyvinul strategické plánovanie svojho dodržiavania ochrany údajov tým, že by dobrovoľne vysvetlil praktický prístup k vybavovaniu svojich početných spisov, ktoré obsahujú osobné údaje. Úrad OLAF by mohol aktívne a verejne vysvetliť, ako zaobchádza s osobnými údajmi pri svojich rôznych činnostiach. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov verí, že takýto globálny a explicitný prístup by priniesol rozšírenú transparentnosť postupov úradu OLAF pri zaobchádzaní s osobnými údajmi a optimalizáciu jeho vyšetrovacích postupov pre používateľa.
58. Preto európsky dozorný úradník pre ochranu údajov navrhuje, aby sa v ustanoveniach návrhu zadala generálnemu riaditeľovi úloha zabezpečiť, aby sa pripravil komplexný prehľad všetkých jednotlivých operácií spracovania údajov úradom OLAF a aby sa tento prehľad aktualizoval alebo aby sa aspoň vysvetlil v odôvodnení. Takýto prehľad, ktorého výsledky by mali byť transparentné, napríklad prostredníctvom ročnej správy alebo inými spôsobmi, by pomohol nielen posilniť efektívnosť rôznych činností úradu OLAF a ich interakciu, ale zároveň by povzbudil úrad OLAF k tomu, aby zaujal globálnejší prístup k nevyhnutnosti a primeranosti operácií spracovania. Zároveň by úradu OLAF pomohol lepšie preukázať, že riadne uplatňuje zásadu ochrany súkromia už v štádiu návrhu a zásadu zodpovednosti.

5. ZÁVER

59. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov na záver víta zmeny zavedené v texte, ktoré zväčšujú súlad návrhu so systémom ochrany údajov EÚ.
60. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov by však chcel zároveň vyzdvihnúť niekoľko nedostatkov, ktoré by sa mali vyriešiť zmenou textu, a to najmä:

- v návrhu by sa malo jasne uviesť právo na informácie rôznych kategórií dotknutých osôb, ako aj právo na prístup a opravu v súvislosti so všetkými fázami vyšetrovaní, ktoré vykonáva úrad OLAF,
- v návrhu by sa mal vyjasniť vzťah medzi potrebou dôvernosti vyšetrovaní a systémom ochrany údajov uplatniteľným počas vyšetrovaní: európsky dozorný úradník pre ochranu údajov navrhuje, aby boli práva dotknutých osôb jasne určené a oddelené, rovnako ako možné výnimky v dôsledku požiadaviek dôvernosti, a aby sa explicitne zaviedli záruky stanovené v článku 20 nariadenia (ES) č. 45/2001,
- v návrhu by sa mala verejnosti objasniť informačná politika úradu OLAF v súvislosti s ochranou údajov,
- v návrhu by sa mali zaviesť osobitné ustanovenia týkajúce sa dôvernosti informátorov a informantov,
- v návrhu by sa mali vysvetliť všeobecné zásady ochrany údajov, na základe ktorých môže úrad OLAF prenášať a prijímať informácie vrátane osobných údajov spolu s inými orgánmi a agentúrami EÚ, tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami,
- ustanoveniami návrhu by sa mala generálnemu riaditeľovi zadať úloha zabezpečiť, aby sa pripravil strategický a komplexný prehľad jednotlivých operácií spracovania údajov úradom OLAF, aby sa tento prehľad aktualizoval a sprehľadnil alebo aby sa aspoň vysvetlila potreba tohto prehľadu v odôvodnení.

V Bruseli 1. júna 2011

Giovanni BUTTARELLI

Asistent európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov